

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

12. listopadu 2015*

„Řízení o předběžné otázce — Sbližování právních předpisů — Duševní vlastnictví — Autorské právo a práva s ním související — Směrnice 2001/29/ES — Výlučné právo na rozmnožování — Výjimky a omezení — Článek 5 odst. 2 písm. a) a b) — Výjimka pro reprografii — Výjimka pro soukromé rozmnožování — Požadavek na jednotné používání výjimek — Pojem ‚spravedlivá odměna‘ — Výběr poplatku z multifunkčních tiskáren z titulu spravedlivé odměny — Úměrná odměna — Paušální odměna — Souběh paušální a úměrné odměny — Způsob výpočtu — Příjemci spravedlivé odměny — Autoři a vydavatelé — Hudebniny“

Ve věci C-572/13,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím cour d'appel de Bruxelles (odvolacího soudu v Bruselu, Belgie) ze dne 23. října 2013, došlým Soudnímu dvoru dne 8. listopadu 2013, v řízení

Hewlett-Packard Belgium SPRL

proti

Reprobel SCRL,

za přítomnosti:

Epson Europe BV,

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení L. Bay Larsen, předseda třetího senátu vykonávající funkci předsedy čtvrtého senátu, J. Malenovský (zpravodaj), M. Safjan, A. Prechal a K. Jürimäe, soudci,

generální advokát: P. Cruz Villalón,

vedoucí soudní kanceláře: V. Tourrès, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 29. ledna 2015,

s ohledem na vyjádření předložená:

— za Hewlett-Packard Belgium SPRL T. van Innisem, avocat,

— za Reprobel SCRL A. Berenboomem, J.-F. Puyraimondem, P. Callensem, D. De Marezem a T. Baumém, avocats,

* Jednací jazyk: francouzština.

- za Epson Europe BV B. Van Asbroeckem, E. Cottenie a J. Debusschem, avocats,
- za belgickou vládu J.-C. Halleuxem a T. Maternem, jako zmocněnci, ve spolupráci s F. de Visscherem, avocat,
- za českou vládu M. Smolkem, jako zmocněncem,
- za Irsko E. Creedon, E. McPhillips a A. Joycem, jako zmocněnci, ve spolupráci s J. Bridgmanem, BL,
- za rakouskou vládu C. Pesendorfer, jako zmocněnkyní,
- za polskou vládu B. Majczynou, jako zmocněncem,
- za portugalskou vládu L. Inez Fernandesem a T. Rendasem, jako zmocněnci,
- za finskou vládu H. Leppo, jako zmocněnkyní,
- za Evropskou komisi J. Hottiaux a J. Samnadda, jako zmocněnkyněmi,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 11. června 2015,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 5 odst. 2 písm. a) a b) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti (Úř. věst. L 167, s. 10; Zvl. vyd. 17/01, s. 230).
- 2 Tato žádost byla podána v rámci sporu mezi společnostmi Hewlett-Packard Belgium SPRL (dále jen „Hewlett-Packard“) a organizací Reprobel SCRL (dále jen „Reprobel“) ohledně částek požadovaných touto organizací po společnosti Hewlett-Packard odpovídajících spravedlivé odměně z titulu výjimek z práva na rozmnožování.

Právní rámec

Unijní právo

- 3 Body 31, 32, 35 a 37 odůvodnění směrnice 2001/29 zní následovně:
„(31) Mezi různými skupinami nositelů práv stejně jako mezi různými kategoriemi nositelů práv a uživatelů chráněných předmětů ochrany [uživatelů předmětů ochrany] musí být zajištěna přiměřená rovnováha práv a zájmů. Stávající výjimky a omezení práv stanovené členskými státy je třeba s ohledem na nové elektronické prostředí přehodnotit. Stávající rozdíly ve výjimkách a omezeních určitých omezených úkonů mají přímé záporné účinky na fungování vnitřního trhu v oblasti autorského práva a práv s ním souvisejících. Takové rozdíly by se mohly zvýraznit dalším rozvojem mezinárodního užívání děl a rozvojem činností překračujících hranice. Pro zajištění náležitého fungování vnitřního trhu je třeba takové výjimky a omezení vymezit více harmonickým způsobem. Míra harmonizace by měla vycházet z dopadu těchto výjimek a omezení na hladké fungování vnitřního trhu.“

(32) Tato směrnice stanoví vyčerpávající výčet výjimek a omezení práva na rozmnožování a práva na sdělování veřejnosti. Některé výjimky nebo omezení jsou použitelné popřípadě pouze u práva na rozmnožování. To [Tento výčet] patřičně zohledňuje rozdílné právní tradice v členských státech, přičemž je zároveň zajištěno [a směřuje k zajištění řádného] fungování vnitřního trhu. Členské státy by měly dospět k jednotnému používání těchto výjimek a omezení, které bude v budoucnu při přezkoumávání prováděcích právních předpisů hodnoceno.

[...]

(35) V určitých případech výjimek nebo omezení by nositelé práv měli získat spravedlivou odměnu jako přiměřenou náhradu za užití jejich chráněných děl nebo jiných předmětů ochrany. Při určování způsobu, podrobností a možné výše odměny je třeba vzít v úvahu konkrétní okolnosti každého případu. Při hodnocení těchto okolností by cenným kritériem byla možná újma nositelům práva vyplývající z dotyčného úkonu. V případech, kdy nositelé práv již získali platbu v jiné formě, například jako součást licenčního poplatku, nemusí přicházet žádná zvláštní nebo samostatná platba v úvahu. Výše spravedlivé odměny by měla brát ohled na míru využití prostředků technologické ochrany uvedených v této směrnici. V určitých situacích, kdy je újma způsobená nositeli práva minimální, nesmí [nemusí] vzniknout žádná povinnost platby.

[...]

(37) Stávající vnitrostátní systémy týkající se reprografie, pokud existují, nejsou závažnou překážkou vnitřního trhu. Členským státům by mělo být povoleno stanovit výjimku nebo omezení ve vztahu k reprografii.“

4 Článek 2 směrnice 2001/29 stanoví:

„Členské státy stanoví výlučné právo udělit svolení nebo zakázat přímé nebo nepřímé, dočasné nebo trvalé rozmnožování jakýmkoliv prostředky a v jakékoliv formě, vcelku nebo po částech:

- a) pro autory v případě jejich děl;
- b) pro výkonné umělce v případě záznamů jejich výkonů;
- c) pro výrobce zvukových záznamů v případě jejich zvukových záznamů;
- d) pro výrobce [producenty] prvotních záznamů filmů ve vztahu k originálům a rozmnoženinám jejich filmů;
- e) pro vysílací organizace v případě záznamu jejich vysílání, ať už po drátě nebo bezdrátově, včetně vysílání pomocí kabelu nebo družice.“

5 Článek 5 odst. 2 směrnice 2001/29 stanoví:

„Členské státy mohou stanovit výjimky nebo omezení práva na rozmnožování podle článku 2 v těchto případech:

- a) u rozmnoženin na papíře nebo jakémkoliv podobném nosiči, přičemž tyto rozmnoženiny vznikly použitím jakékoliv fotografické techniky nebo některým jiným procesem s podobnými účinky, s výjimkou hudebnin, za předpokladu, že nositelé práv získají spravedlivou odměnu;

b) u jakýchkoliv rozmnoženin na jakémkoliv nosiči vytvořených fyzickou osobou pro soukromé užití a pro účely, které nejsou přímo ani nepřímo komerční, a to za podmínky, že nositelé práv získají spravedlivou odměnu, která, pokud jde o dotyčné dílo nebo předmět ochrany, bere ohled na použití nebo nepoužití technologických prostředků uvedených v článku 6;

[...]

6 Článek 5 odst. 5 této směrnice stanoví:

„Výjimky a omezení stanovené v odstavcích 1, 2, 3 a 4 mohou být použity pouze ve zvláštních případech, které nejsou v rozporu s běžným způsobem užití díla nebo jiného předmětu ochrany a nejsou jimi nepřiměřeně dotčeny oprávněné zájmy nositele práv.“

Belgické právo

7 Článek 1 odst. 1 zákona ze dne 30. června 1994 o autorském právu a právech s ním souvisejících (loi du 30 juin 1994 relative au droit d'auteur et aux droits voisins, *Moniteur belge* ze dne 27. července 1994, s. 19297), ve znění použitelném na spor v původním řízení (dále jen „LDA“), stanoví:

„Autor literárního nebo uměleckého díla má výlučné právo rozmnožovat dílo libovolným způsobem a jakoukoli formou, přímo nebo nepřímo, přechodně nebo trvale, zcela nebo zčásti, nebo k takovému rozmnožování udělit svolení.

[...]

8 Článek 22 odst. 1 LDA stanoví:

„Pokud bylo dílo zveřejněno oprávněně, autor nemůže zakázat

[...]

4° částečné nebo úplné rozmnožování článků nebo výtvarných děl nebo rozmnožování krátkých úryvků jiných děl na grafickém nebo obdobném nosiči, pokud se toto rozmnožování uskutečňuje výlučně za soukromým účelem a není v rozporu s obvyklým užitím díla;

4°bis částečné nebo úplné rozmnožování článků nebo výtvarných děl nebo rozmnožování krátkých úryvků jiných děl na grafickém nebo obdobném nosiči, pokud se toto rozmnožování uskutečňuje pro ilustrační účely při vyučování nebo při vědeckém výzkumu, je odůvodněno sledovaným neziskovým účelem a není v rozporu s obvyklým užitím díla [...]

5° rozmnožování zvukových a audiovizuálních děl uskutečňované v rodinném kruhu a omezené na tento kruh.“

9 Články 59 až 61 LDA stanoví:

„Článek 59

Autoři a vydavatelé děl na grafickém nebo obdobném nosiči mají nárok na odměnu za rozmnožování těchto děl; totéž platí pro rozmnožování uskutečňované za podmínek stanovených v čl. 22 odst. 1 bodech 4 a 4bis [...]

Odměnu platí subjekt Společenství vyrábějící, dovážející nebo nabývající zařízení umožňující rozmnožování chráněných děl, a to při uvedení těchto zařízení do oběhu v tuzemsku.

Článek 60

Fyzické nebo právnické osoby, které pořizují rozmnoženiny děl, kromě toho platí úměrnou odměnu stanovenou podle počtu pořizovaných rozmnoženin, případně tuto odměnu platí namísto fyzických osob ti, kdo za úplatu či bezplatně poskytují rozmnožovací přístroj třetím osobám.

Článek 61

Výši odměn uvedených v člancích 59 a 60 stanoví král vyhláškou projednanou Radou ministrů. Odměna uvedená v článku 60 může být upravena podle jednotlivých odvětví.

Vyhláška stanoví podmínky výběru, rozdělení a kontroly těchto odměn a okamžik jejich splatnosti.

Nestanoví-li mezinárodních úmluvy jinak, rozdělují se odměny ve smyslu článků 59 a 60 rovným dílem autorům a vydavatelům.

Král v souladu s podmínkami a prováděcími pravidly, které určí, pověří organizaci zastupující všechny organizace pro kolektivní správu práv zajišťováním výběru a rozdělování odměny.“

- ¹⁰ Výše paušální odměny a úměrné odměny upravených v člancích 59 a 60 LDA jsou stanoveny v člancích 2, 4, 8 a 9 královské vyhlášky ze dne 30. října 1997, kterou se stanoví odměna autorů a vydavatelů za rozmnožování děl na grafickém nebo obdobném nosiči pro soukromé nebo vzdělávací účely (arrêté royal du 30 octobre 1997 relatif à la rémunération des auteurs et des éditeurs pour la copie dans un but privé ou didactique des œuvres fixées sur un support graphique ou analogue, dále jen „královská vyhláška“). Tyto články stanoví:

„Článek 2

1. Výše paušální odměny vybírané z kopírovacích přístrojů se stanoví na:

- 1° [5,01] eura za kopírovací přístroj s rychlostí kopírování nižší než 6 stran za minutu;
- 2° [18,39] eura za kopírovací přístroj s rychlostí kopírování od 6 do 9 stran za minutu;
- 3° [60,19] eura za kopírovací přístroj s rychlostí kopírování od 10 do 19 stran za minutu;
- 4° [195,60] eura za kopírovací přístroj s rychlostí kopírování od 20 do 39 stran za minutu;
- 5° [324,33] eura za kopírovací přístroj s rychlostí kopírování od 40 do 59 stran za minutu;
- 6° [810,33] eura za kopírovací přístroj s rychlostí kopírování od 60 do 89 stran za minutu;
- 7° [1 838,98] eura za kopírovací přístroj s rychlostí kopírování přesahující 89 stran za minutu.

Pro stanovení výše paušální odměny se bere v úvahu rychlost černobílého kopírování, a to i v případě přístrojů umožňujících pořizování barevných kopií.

2. Výše paušální odměny použitelné na rozmnožovací stroje a na kancelářské ofsetové stroje se stanoví na:

- 1° [324,33] eura za rozmnožovací stroj;
- 2° [810,33] eura za kancelářský ofsetový stroj.

[...]

Článek 4

U přístrojů, které sdružují několik funkcí odpovídajících funkcím přístrojů uvedených v člancích 2 a 3, odpovídá výše paušální odměny nejvyšší částce z částek uvedených v člancích 2 a 3, které se mohou použít na integrovaný přístroj.

[...]

Článek 8

V případě, že povinná osoba neposkytne součinnost podle článků 10 až 12, výše úměrné odměny se stanoví na:

- 1° [0,0334] eura za každou rozmnoženinu chráněného díla;
- 2° [0,0251] eura za každou rozmnoženinu chráněného díla pořízenou prostřednictvím přístrojů používaných vzdělávacím zařízením nebo veřejnou půjčovnou.

Částky uvedené v prvním pododstavci se vynásobí dvěma v případě barevných rozmnoženin vícebarevných chráněných děl.

Článek 9

Pokud povinná osoba poskytla součinnost při výběru úměrné odměny organizací pro kolektivní správu práv, stanoví se její výše na:

- 1° [0,0201] eura za každou rozmnoženinu chráněného díla;
- 2° [0,0151] eura za každou rozmnoženinu chráněného díla pořízenou prostřednictvím přístrojů používaných vzdělávacím zařízením nebo veřejnou půjčovnou.

Částky uvedené v prvním pododstavci se vynásobí dvěma v případě barevných rozmnoženin vícebarevných chráněných děl.“

- 11 Součinnost uvedená v člancích 8 a 9 královské vyhlášky je definována v jejich člancích 10 až 12. Článek 10 stanoví:

„Povinná osoba poskytla součinnost při výběru úměrné odměny, pokud:

- 1° v souladu s ustanoveními oddílu 3 organizaci pro kolektivní správu práv odevzdala své prohlášení za předemtné období;
- 2° v okamžiku odevzdání prohlášení organizaci pro kolektivní správu práv této organizaci předběžně zaplatila úměrnou odměnu odpovídající oznámenému počtu rozmnoženin chráněných děl vynásobenému příslušnou sazbou uvedenou v článku 9 a
- 3° a) před uplynutím lhůty 200 pracovních dnů ode dne předložení prohlášení organizaci pro kolektivní správu práv provedla na základě společné dohody s touto organizací odhad počtu kopií chráněných děl pořízených za předemtné období, nebo
b) poskytla informace nezbytné k vypracování posudku uvedeného v článku 14, pokud organizace pro kolektivní správu práv požádala o posudek podle tohoto článku.“

12 Článek 26 královské vyhlášky stanoví:

„1. Nejpozději ke konci druhého roku od nabytí účinnosti této vyhlášky a poté každých pět let nechá organizace pro kolektivní správu práv vypracovat nezávislým subjektem studii o rozmnožování děl na grafickém nebo obdobném nosiči pro soukromé nebo vzdělávací účely v Belgii.

2. Účelem této studie je stanovit zejména:

- 1° počet používaných přístrojů a jejich členění podle odvětví;
- 2° objem kopií pořízených prostřednictvím těchto přístrojů a jeho členění podle odvětví;
- 3° objem rozmnoženin chráněných děl na grafickém nebo obdobném nosiči pořízených prostřednictvím těchto přístrojů a jeho členění podle odvětví;
- 4° členění objemu rozmnoženin chráněných děl podle kategorií chráněných děl na grafickém nebo obdobném nosiči;
- 5° rozpočet vyčleněný povinnými osobami na rozmnožování děl na grafickém nebo obdobném nosiči pro soukromé nebo vzdělávací účely a rozpočet vyčleněný povinnými osobami na odměnu za reprografii.

[...]“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 13 Společnost Hewlett-Packard dováží do Belgie reprografické stroje pro profesionální a domácí použití, a zejména „multifunkční“ přístroje, jejichž hlavní funkcí je tisk dokumentů v různých rychlostech podle kvality tisku.
- 14 Repobel SCRL je organizací pro kolektivní správu práv, která je pověřena výběrem a rozdělováním částek odpovídajících spravedlivé odměně z titulu výjimky pro reprografii.
- 15 Faxovou zprávou ze dne 16. srpna 2004 oznámila organizace Repobel společnosti Hewlett-Packard, že by její prodej „multifunkčních“ tiskáren měl v zásadě zakládat povinnost zaplatit poplatek ve výši 49,20 eura za každou tiskárnu.
- 16 Vzhledem k tomu, že jednání a korespondence mezi společnostmi Hewlett-Packard a organizací Repobel nevedla k dohodě o sazbě použitelné na tyto „multifunkční“ tiskárny, společnost Hewlett-Packard podala dne 8. března 2010 proti organizaci Repobel žalobu k tribunal de première instance de Bruxelles (soud prvního stupně v Bruselu, Belgie). Společnost Hewlett-Packard požadovala, aby uvedený soud rozhodl, že z tiskáren, které uvedla do prodeje, se neplatí žádná odměna a podpurně, že odměny, které zaplatila, odpovídaly spravedlivé odměně, jež má být placena na základě belgické právní úpravy vyložené ve světle směrnice 2001/29. Dále navrhl, aby organizaci Repobel bylo pod pokutou 10 milionů eur uloženo vypracovat v průběhu jednoho roku studii odpovídající studii uvedené v článku 26 královské vyhlášky, týkající se mimo jiné počtu sporných tiskáren a jejich skutečného používání jako přístrojů pro kopírování chráněných děl a určenou ke srovnání tohoto používání se skutečným používáním jakéhokoliv jiného přístroje rozmnožujícího chráněná díla.
- 17 Dne 11. března 2010 podala organizace Repobel k témuž soudu žalobu proti společnosti Hewlett-Packard, již se domáhala, aby bylo této společnosti uloženo zaplatit jí předběžně částku 1 euro z titulu odměn, jež podle ní měly být na základě královské vyhlášky zaplacený.

- 18 Tribunal de première instance de Bruxelles (soud prvního stupně v Bruselu) rozhodl, že se obě věci spojují.
- 19 Rozsudkem ze dne 16. listopadu 2012 tribunal de première instance de Bruxelles (soud prvního stupně v Bruselu) rozhodl, že čl. 59 první pododstavec a čl. 61 třetí pododstavec LDA jsou neslučitelné s unijním právem.
- 20 Společnost Hewlett-Packard a organizace Reprobel podaly proti tomuto rozsudku odvolání k předkládajícímu soudu.
- 21 Cour d'appel de Bruxelles (odvolací soud v Bruselu) se rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Musí být pojem ‚spravedlivá odměna‘ uvedený v čl. 5 odst. 2 písm. a) směrnice 2001/29 a v jejím čl. 5 odst. 2 písm. b) vykládán odlišně podle toho, zda je rozmnoženina na papíře nebo podobném nosiči za použití jakékoliv fotografické techniky nebo jiného procesu s podobnými účinky pořízena kterýmkoliv uživatelem, anebo fyzickou osobou pro soukromé užití a pro účely, které nejsou přímo ani nepřímo komerční? V případě kladné odpovědi: na jakých kritériích se má tento výkladový rozdíl zakládat?

2) Musí být čl. 5 odst. 2 písm. a) směrnice 2001/29 a její čl. 5 odst. 2 písm. b) vykládány tak, že členské státy opravňují ke stanovení spravedlivé odměny náležející nositelům práv ve formě:

a) paušální odměny placené subjektem Společenství vyrábějícím, dovážejícím nebo nabývajícím přístroje umožňující rozmnožování chráněných děl, a to při uvedení těchto přístrojů do oběhu v tuzemsku, jejíž výše se stanoví výlučně podle rychlosti, s jakou je kopírovací stroj schopen zhotovit určitý počet rozmnoženin za minutu, a bez jakékoliv další spojitosti s újmou, která případně vznikla nositelům práv, a

b) úměrné odměny určené pouze jednotkovou cenou vynásobenou počtem zhotovených rozmnoženin, která se různí podle toho, zda povinná osoba poskytla – či neposkytla – součinnost při výběru této odměny, kterou platí fyzické nebo právnické osoby pořizující rozmnoženiny děl, nebo ji případně namísto fyzických osob platí ti, kdo za úplatu nebo bezplatně poskytují rozmnožovací přístroj třetím osobám.

V případě záporné odpovědi na tuto otázku: jakými relevantními a jednotnými kritérii se musí členské státy řídit, aby v souladu s unijním právem bylo možné považovat odměnu za spravedlivou a mezi dotyčnými osobami byla nastolena přiměřená rovnováha?

3) Musí být čl. 5 odst. 2 písm. a) směrnice 2001/29 a její čl. 5 odst. 2 písm. b) vykládány tak, že členské státy opravňují k tomu, aby polovinu spravedlivé odměny připadající nositelům práv přidělily vydavatelům děl vytvořených autory, aniž mají vydavatelé jakoukoliv povinnost poskytnout autorům – byť nepřímo – část odměny, o kterou byli autoři zkráceni?

4) Musí být čl. 5 odst. 2 písm. a) směrnice 2001/29 a její čl. 5 odst. 2 písm. b) vykládány tak, že členské státy opravňují k tomu, aby zavedly nediferencovaný systém výběru spravedlivé odměny připadající nositelům práv ve formě paušální částky a částky z každé pořízené rozmnoženiny, jenž implicitně, avšak nepochybně zčásti pokrývá rozmnožování hudebnin a nelegálních rozmnoženin?“

- 22 Mezitímním rozsudkem ze dne 7. února 2014 povolil cour d'appel de Bruxelles (odvolací soud v Bruselu) vstup společnosti Epson Europe BV do původního řízení v postavení vedlejší účastnice.

K předběžným otázkám

K přípustnosti

- 23 Organizace Reprobel a belgická vláda zpochybňují přípustnost otázek týkajících se výkladu čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29 s odůvodněním, že by takto vyžádaný výklad neměl žádný vztah k předmětu sporu v původním řízení.
- 24 Podle ustálené judikatury Soudního dvora v tomto ohledu platí, že v rámci spolupráce mezi Soudním dvorem a soudy členských států stanovené článkem 267 SFEU je věcí pouze vnitrostátních soudů, kterým byl spor předložen a jež musí nést odpovědnost za soudní rozhodnutí, které bude vydáno, posoudit s ohledem na konkrétní okolnosti každé věci jak nezbytnost rozhodnutí o předběžné otázce pro vydání jejich rozsudku, tak i relevanci otázek, které kladou Soudnímu dvoru. Jestliže se tedy položené otázky týkají výkladu unijního práva, je Soudní dvůr v zásadě povinen rozhodnout (rozsudek Padawan, C-467/08, EU:C:2010:620, bod 21).
- 25 Vzhledem k tomu, že se na otázky týkající se unijního práva vztahuje domněnka relevance, odmítnutí žádosti podané vnitrostátním soudem je tak ze strany Soudního dvora možné pouze tehdy, pokud je zjevné, že žádaný výklad unijního práva nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, jestliže se jedná o hypotetický problém nebo také jestliže Soudní dvůr nedisponuje skutkovými nebo právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na otázky, které jsou mu položeny (rozsudek Blanco Pérez a Chao Gómez, C-570/07 a C-571/07, EU:C:2010:300, bod 36 a citovaná judikatura).
- 26 V tomto případě tomu tak ale není. Je totiž patrné, že se žádaný výklad týká unijního práva, a jelikož se spravedlivá odměna, o níž jde ve věci v původním řízení, uplatní zejména v případě fyzických osob pořizujících rozmnoženiny pro soukromé užití a pro účely, které nejsou přímo ani nepřímo komerční, není zjevné, by vyžádaný výklad čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29 neměl žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení nebo že by byl hypotetický.
- 27 Z toho vyplývá, že předběžné otázky jsou přípustné.

K první otázce

- 28 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda musí být čl. 5 odst. 2 písm. a) směrnice 2001/29 a její čl. 5 odst. 2 písm. b) vykládány v tom smyslu, že v případě pojmu „spravedlivá odměna“, který je v nich obsažen, je třeba rozlišovat podle toho, zda je rozmnoženina na papíře nebo podobném nosiči za použití jakékoliv fotografické techniky nebo jiného procesu s podobnými účinky pořízena kterýmkoliv uživatelem, anebo fyzickou osobou pro soukromé užití a pro účely, které nejsou přímo ani nepřímo komerční.
- 29 Podle čl. 5 odst. 2 písm. a) směrnice 2001/29 mohou členské státy stanovit výjimky nebo omezení práva na rozmnožování u rozmnoženin na papíře nebo jakémkoliv podobném nosiči, přičemž tyto rozmnoženiny vznikly použitím jakékoliv fotografické techniky nebo některým jiným procesem s podobnými účinky, s výjimkou hudebnin, za předpokladu, že nositelé práv získají spravedlivou odměnu (dále jen „výjimka pro reprografii“).
- 30 Vzhledem k tomu, že čl. 5 odst. 2 písm. a) směrnice 2001/29 neupřesňuje ani uživatele, kterým je v něm stanovená výjimka pro reprografii určena, ani účel rozmnožování, kterého se toto ustanovení týká, ani to, zda se jedná o rozmnožování soukromé, či nikoli, musí být taková výjimka chápána tak, že se týká všech kategorií uživatelů, i fyzických osob, a to bez ohledu na účel rozmnožování, tj. včetně rozmnoženin pořizovaných pro soukromé užití a pro účely, které nejsou přímo ani nepřímo komerční.

- 31 Článek 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29 naproti tomu stanoví, že členské státy mohou takové výjimky nebo taková omezení stanovit u jakýchkoliv rozmnoženin na jakémkoliv nosiči vytvořených fyzickou osobou pro soukromé užití a pro účely, které nejsou přímo ani nepřímo komerční, a to za podmínky, že nositelé práv získají spravedlivou odměnu (dále jen „výjimka pro soukromé rozmnožování“).
- 32 Vzhledem k tomu, že se v tomto ustanovení výslovně uvádí, že rozmnoženiny, kterých se týká, jsou vytvořeny na „jakémkoliv nosiči“, musí být chápáno tak, že se vztahuje také na rozmnoženiny na papíře nebo podobném nosiči. Jelikož se dále v uvedeném ustanovení neupřesňuje, o jakou techniku rozmnožování se má jednat, je třeba ho chápat tak, že ze své působnosti nevyklučuje rozmnoženiny vzniklé použitím jakékoliv fotografické techniky nebo některým jiným procesem s podobnými účinky.
- 33 Z toho vyplývá, že se působnost ustanovení upravujícího výjimku pro reprografii částečně překrývá s působností ustanovení upravujícího výjimku pro soukromé rozmnožování.
- 34 Konkrétně rozmnoženiny vytvořené fyzickými osobami pro jejich soukromé užití a pro účely, které nejsou přímo ani nepřímo komerční, mohou spadat jak pod výjimku pro reprografii, tak pod výjimku pro soukromé rozmnožování, zatímco rozmnoženiny vytvořené jinými uživateli než fyzickými osobami, stejně jako rozmnoženiny vytvořené fyzickými osobami pro jiné než soukromé užití nebo pro komerční účely spadají pouze pod výjimku pro reprografii.
- 35 K pojmu „spravedlivá odměna“ je třeba úvodem poukázat na to, že Soudní dvůr již rozhodl, že pojem „spravedlivá odměna“ ve smyslu čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29 je autonomním pojmem unijního práva, který musí být vykládán jednotně ve všech členských státech, které zavedly výjimku pro soukromé rozmnožování (rozsudek Padawan, C-467/08, EU:C:2010:620, bod 37).
- 36 Soudní dvůr rovněž určil, že výše spravedlivé odměny musí být nutně vypočtena na základě kritéria újmy způsobené autorům chráněných děl. Z bodů 35 a 38 odůvodnění směrnice 2001/29 totiž vyplývá, že pojetí a výše spravedlivé odměny mají souvislost s újmou, která autorovi vznikla v důsledku rozmnožení jeho chráněného díla bez jeho svolení. Z tohoto úhlu pohledu musí být na spravedlivou odměnu nahlíženo jako na protiplnění za újmu způsobenou tomuto autorovi (v tomto smyslu viz rozsudek Padawan, C-467/08, EU:C:2010:620, body 40 a 42).
- 37 Je pravda, že věc, v níž byl vydán rozsudek Padawan (C-467/08, EU:C:2010:620), se týkala specificky čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29. Avšak Soudní dvůr v uvedeném rozsudku vyložil pojem „spravedlivá odměna“ zejména s použitím argumentů vycházejících z bodu 35 odůvodnění této směrnice, které platí pro všechny výjimky stanovené v jejím článku 5, u nichž je vyžadována spravedlivá odměna. Na judikaturu vycházející z uvedeného rozsudku, zmíněnou v bodě 36 tohoto rozsudku, je tedy třeba pohlížet tak, že je *mutatis mutandis* relevantní také pro výklad čl. 5 odst. 2 písm. a) uvedené směrnice (v tomto smyslu viz rozsudek VG Wort a další, C-457/11 až C-460/11, EU:C:2013:426, body 73 a 77).
- 38 Tento závěr je potvrzen argumentem založeným na požadavku, aby členské státy uplatňovaly výjimky, kterými jsou vázány, jednotně, jak vyplývá z poslední věty bodu 32 odůvodnění směrnice 2001/29.
- 39 Jednotné uplatňování těchto výjimek, které se zčásti překrývají, by totiž nemohlo být zajištěno, kdyby členské státy mohly libovolně určovat způsob stanovení spravedlivé odměny za rozmnoženiny pořizované za stejných podmínek pouze v závislosti na tom, zda se rozhodly zakotvit jen jednu z těchto výjimek, anebo obě současně či postupně.
- 40 Na základě těchto poznatků je třeba zkoumat, zda při uplatňování výjimky pro reprografii je třeba u spravedlivé odměny rozlišovat mezi rozmnoženinami pořizovanými fyzickými osobami pro soukromé užití a pro účely, které nejsou přímo ani nepřímo komerční, a rozmnoženinami pořizovanými jinými uživateli nebo pro jiné účely.

- 41 V tomto ohledu je třeba uvést, že situace, kdy jsou rozmnoženiny v rámci výjimky pro reprografii pořizovány fyzickou osobou pro soukromé užití a pro účely, které nejsou přímo ani nepřímo komerční, není vzhledem k judikatuře připomenuté v bodě 36 tohoto rozsudku srovnatelná – z hlediska spravedlivé odměny – se situací, kdy jsou rozmnoženiny sice pořizovány taktéž v rámci výjimky pro reprografii, avšak jiným uživatelem než fyzickou osobou, anebo fyzickou osobou, ale pro jiné než soukromé užití nebo pro přímo či nepřímo komerční účely, neboť újma vzniklá nositelům práv zpravidla není v těchto dvou situacích stejná.
- 42 Proto je třeba v rámci výjimky pro reprografii rozlišovat u spravedlivé odměny mezi pořizováním rozmnoženin fyzickými osobami pro jejich soukromé užití a pro účely, které nejsou přímo ani nepřímo komerční, na jedné straně a pořizováním rozmnoženin fyzickými osobami, avšak pro jiné než soukromé užití nebo pro přímo či nepřímo komerční účely, jakož i pořizováním rozmnoženin jinými kategoriemi uživatelů na straně druhé.
- 43 S ohledem na předchozí úvahy je třeba na první otázku odpovědět tak, že čl. 5 odst. 2 písm. a) směrnice 2001/29 a její čl. 5 odst. 2 písm. b) musí být vykládány v tom smyslu, že v případě pojmu „spravedlivá odměna“, který je v nich obsažen, je třeba rozlišovat podle toho, zda je rozmnoženina na papíře nebo podobném nosiči za použití jakékoliv fotografické techniky nebo jiného procesu s podobnými účinky pořízena kterýmkoliv uživatelem, anebo fyzickou osobou pro soukromé užití a pro účely, které nejsou přímo ani nepřímo komerční.

Ke třetí otázce

- 44 Podstatou třetí otázky předkládajícího soudu, kterou je třeba zkoumat na druhém místě, je, zda čl. 5 odst. 2 písm. a) směrnice 2001/29 a její čl. 5 odst. 2 písm. b) brání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je právní úprava ve věci v původním řízení, která opravňuje členský stát k tomu, aby část spravedlivé odměny připadající nositelům práv přidělil vydavatelům děl vytvořených autory, aniž mají tito vydavatelé jakoukoliv povinnost poskytnout těmto autorům – byť nepřímo – tu část odměny, o kterou byli autoři zkráceni.
- 45 Je třeba předeslat, že z takto zvolené formulace předkládajícího soudu vyplývá, že jeho otázka odkazuje na případ, kdy se odměna, jež má za běžných okolností připadnout nositelům práva na rozmnožování podle směrnice 2001/29, zkracuje v příslušné výši o odměnu vyplacenou vydavatelům.
- 46 Podle čl. 5 odst. 2 písm. a) směrnice 2001/29 a jejího čl. 5 odst. 2 písm. b) je oprávnění členských států stanovit výjimky uvedené v těchto ustanoveních podmíněno tím, že povinně zajistí nositelům práva na rozmnožování získání spravedlivé odměny.
- 47 Vydavatelé přitom nepatří mezi nositele práva na rozmnožování, tak jak je stanoveno v článku 2 směrnice 2001/29.
- 48 Vzhledem k tomu, že spravedlivá odměna, která je placena z titulu výjimky pro reprografii a výjimky pro soukromé rozmnožování, slouží – jak vyplývá z bodu 36 tohoto rozsudku – k nahrazení újmy vzniklé nositelům práv rozmnožováním jejich děl bez jejich svolení a že vydavatelé nejsou nositeli výlučného práva na rozmnožování ve smyslu článku 2 směrnice 2001/29, nevzniká vydavatelům žádná újma ve smyslu těchto dvou výjimek. Nemůže jim tedy náležet odměna z titulu uvedených výjimek, pokud by to mělo za následek, že nositelé práva na rozmnožování zcela či zčásti přijdou o spravedlivou odměnu, na niž mají z titulu těchto výjimek nárok.

49 Z výše uvedeného vyplývá, že na třetí otázku je třeba odpovědět tak, že čl. 5 odst. 2 písm. a) směrnice 2001/29 a její čl. 5 odst. 2 písm. b) brání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je právní úprava ve věci v původním řízení, která opravňuje členský stát k tomu, aby část spravedlivé odměny připadající nositelům práv přidělil vydavatelům děl vytvořených autory, aniž mají tito vydavatelé jakoukoliv povinnost poskytnout těmto autorům – byť nepřímo – tu část odměny, o kterou byli autoři zkráceni.

Ke čtvrté otázce

50 Podstatou čtvrté otázky předkládajícího soudu, kterou je třeba zkoumat na třetím místě, je, zda čl. 5 odst. 2 písm. a) směrnice 2001/29 a její čl. 5 odst. 2 písm. b) brání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je právní úprava ve věci v původním řízení, která zavádí nediferencovaný systém výběru spravedlivé odměny pokrývající rovněž rozmnoženiny hudebnin a nelegální rozmnoženiny pořízené z neoprávněného zdroje.

51 Pokud jde nejprve o hudebniny, ze znění čl. 5 odst. 2 písm. a) směrnice 2001/29 výslovně vyplývá, že hudebniny jsou z působnosti výjimky pro reprografii vyloučeny. Hudebniny proto nemohou být zohledněny ve výpočtu spravedlivé odměny v rámci této výjimky, a to ani v případě, kdy by rozmnožování hudebnin prováděla fyzická osoba pro soukromé užití a pro účely, které nejsou přímo ani nepřímo komerční.

52 S ohledem na konstatování, jež bylo učiněno v bodě 33 tohoto rozsudku, tentýž závěr v zásadě platí pro výjimku pro soukromé rozmnožování. Kdyby tomu bylo jinak, hrozilo by, že společné či souběžné uplatňování výjimky pro soukromé rozmnožování a výjimky pro reprografii členskými státy by bylo nejednotné, což by bylo v rozporu s požadavkem uvedeným v poslední větě bodu 32 odůvodnění směrnice 2001/29.

53 V případě, kdy by rozmnožování hudebnin bylo v rámci jedné z těchto výjimek dovoleno, a v rámci druhé nikoli, by totiž byl právní stav v dotyčném členském státě rozporný a umožňoval by obcházet zákaz dovolovat rozmnožování hudebnin.

54 Za těchto podmínek musí být vyloučení hudebnin stanovené v čl. 5 odst. 2 písm. a) směrnice 2001/29 chápáno tak, že jeho účelem není jen prosté omezení rozsahu výjimky pro reprografii, nýbrž také zavedení zvláštního režimu pro tento typ předmětů ochrany tím, že v zásadě zakazuje jejich rozmnožování bez svolení nositelů práv.

55 Z toho vyplývá, že čl. 5 odst. 2 písm. a) směrnice 2001/29 a její čl. 5 odst. 2 písm. b) v zásadě brání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je právní úprava ve věci v původním řízení, která zavádí nediferencovaný systém výběru spravedlivé odměny pokrývající rovněž rozmnoženiny hudebnin.

56 Vzhledem k poslední větě bodu 35 odůvodnění směrnice 2001/29 však nelze vyloučit, že v určitých omezených a ojedinělých případech by rozmnožování hudebnin bez svolení prováděné v rámci výjimky pro soukromé rozmnožování mohlo být považováno – pokud újma, jež by mohla nositelům práv z tohoto rozmnožování vzniknout, je minimální – za slučitelné se zvláštním režimem uvedeným v bodě 54 tohoto rozsudku.

57 Pokud jde dále o nelegální rozmnoženiny, Soudní dvůr již určil, že čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29 musí být vykládán v tom smyslu, že se nevztahuje na případ, kdy jsou soukromé rozmnoženiny pořízeny z neoprávněného zdroje (rozsudek ACI Adam a další, C-435/12, EU:C:2014:254, bod 41).

58 Podle Soudního dvora totiž musí být čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29 chápán v tom smyslu, že výjimka pro soukromé rozmnožování sice nositelům autorských práv zakazuje dovolávat se jejich výlučného práva udělit svolení s rozmnožováním nebo je zakázat osobám, které pořizují soukromé

rozmnoženiny svých děl, avšak toto ustanovení nemůže být chápáno v tom smyslu, že nad toto výslovně stanovené omezení ukládá nositelům autorských práv povinnost strpět porušování svých práv, které může být spojeno s pořizováním soukromých rozmnoženin (viz rozsudek ACI Adam a další, C-435/12, EU:C:2014:254, bod 31).

- 59 Soudní dvůr rovněž uvedl, že z bodu 22 odůvodnění směrnice 2001/29 vyplývá, že cíle náležité podpory šíření kultury nesmí být dosaženo za cenu obětování důsledné ochrany práv nebo tolerování nedovolené distribuce padělků či nedovolených napodobenin (rozsudek ACI Adam a další, C-435/12, EU:C:2014:254, bod 36), a že uplatnění vnitrostátních právních předpisů, které nerozlišují podle toho, zda zdroj, z něhož je rozmnoženina pro soukromé užití pořízena, je oprávněný, či neoprávněný, je s to porušit některé podmínky stanovené v čl. 5 odst. 5 směrnice 2001/29 (rozsudek ACI Adam a další, C-435/12, EU:C:2014:254, bod 38).
- 60 Kdyby se připustilo, že takové rozmnoženiny mohou být pořízeny z neoprávněného zdroje, podporovalo by to oběh padělaných děl nebo nedovolených napodobenin, čímž by se zákonitě snížil objem prodeje nebo jiných zákonných obchodů souvisejících s chráněnými díly, což by bylo v rozporu s běžným způsobem užití uvedených děl (rozsudek ACI Adam a další, C-435/12, EU:C:2014:254, bod 39).
- 61 Kromě toho by to mohlo s ohledem na zjištění učiněné v předchozím bodě tohoto rozsudku způsobit nepřiměřenou újmu nositelům autorských práv (rozsudek ACI Adam a další, C-435/12, EU:C:2014:254, bod 40).
- 62 Tyto argumenty, které Soudní dvůr použil v kontextu výjimky pro soukromé rozmnožování, jsou vzhledem ke své povaze plně použitelné na výjimku pro reprografii. Judikaturu zmíněnou v bodech 58 až 61 tohoto rozsudku je proto třeba považovat za relevantní i při výkladu výjimky pro reprografii.
- 63 Takový výklad výjimky pro reprografii je podepřen tím, že se výjimka pro soukromé rozmnožování týká rozmnoženin vytvořených na „jakémkoliv nosiči“, ať již se jedná o papír nebo jakýkoliv podobný nosič, za použití jakékoliv fotografické techniky nebo jiného procesu s podobnými účinky. Kdyby přitom měla být výjimka pro reprografii chápána tak, že na rozdíl od výjimky pro soukromé rozmnožování zahrnuje nelegální rozmnoženiny, hrozilo by, že by uplatňování těchto dvou výjimek členskými státy bylo nejednotné v rozporu s požadavkem, který vyplývá z poslední věty bodu 32 odůvodnění směrnice 2001/29.
- 64 Na čtvrtou otázku je proto třeba odpovědět tak, že čl. 5 odst. 2 písm. a) směrnice 2001/29 a její čl. 5 odst. 2 písm. b) v zásadě brání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je právní úprava ve věci v původním řízení, která zavádí nediferencovaný systém výběru spravedlivé odměny pokrývající rovněž rozmnoženiny hudebnin, a že brání takovéto právní úpravě, která zavádí nediferencovaný systém výběru spravedlivé odměny pokrývající rovněž nelegální rozmnoženiny pořízené z neoprávněných zdrojů.

Ke druhé otázce

- 65 Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu, kterou je třeba zkoumat na posledním místě, je, zda čl. 5 odst. 2 písm. a) směrnice 2001/29 a její čl. 5 odst. 2 písm. b) brání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je právní úprava ve věci v původním řízení, která pro účely financování spravedlivé odměny přiznané nositelům práv kombinuje dvě formy odměny, tj. zaprvé paušální odměnu, kterou ve fázi před pořizováním rozmnoženin platí subjekt Společenství vyrábějící, dovážející nebo nabývající přístroje umožňující rozmnožování chráněných děl, a to při uvedení těchto přístrojů do oběhu v tuzemsku, jejíž výše se stanoví výlučně podle rychlosti, s jakou jsou tyto přístroje schopny zhotovovat rozmnoženiny, a zadruhé úměrnou odměnu vybíranou ve fázi po pořízení rozmnoženin a určenou

pouze jednotkovou cenou vynásobenou počtem zhotovených rozmnoženin, která se mimoto různí podle toho, zda povinná osoba poskytla – či neposkytla – součinnost při výběru této odměny, kterou v zásadě platí fyzické nebo právnické osoby pořizující rozmnoženiny děl.

- 66 Systém, o jaký jde ve věci v původním řízení, je kombinovaným systémem odměn, který pro účely financování spravedlivé odměny zahrnuje odměnu stanovenou ve fázi před pořizováním rozmnoženin v závislosti na rychlosti, s jakou přístroj technicky zhotovuje rozmnoženiny, a zároveň odměnu stanovenou ve fázi po pořizení rozmnoženin v závislosti na počtu zhotovených rozmnoženin.
- 67 Pokud jde na prvním místě o odměnu stanovenou ve fázi před pořizováním rozmnoženin, předkládající soud si klade zejména otázku, zda maximální rychlost, s níž přístroj zhotovuje rozmnoženiny, představuje relevantní kritérium pro stanovení poplatku, jež musí platit subjekty Společenství vyrábějící, dovážející či nabývající přístroje umožňující rozmnožování chráněných děl při uvedení těchto přístrojů do oběhu v tuzemsku.
- 68 V tomto ohledu je třeba rovnou připomenout, jak již bylo uvedeno v bodech 36 a 37 tohoto rozsudku, že zaprvé má být spravedlivá odměna přiměřenou náhradou pro nositele autorských práv za rozmnožování chráněných děl prováděné bez jejich svolení. Proto na ni musí být nahlíženo jako na protiplnění za újmu způsobenou těmito nositelům práv rozmnožováním. Zadrugé se judikatura Soudního dvora týkající se kritéria újmy musí uplatnit jak v rámci výjimky pro soukromé rozmnožování, tak v rámci výjimky pro reprografii.
- 69 Z toho vyplývá, že na jednu stranu je spravedlivá odměna v zásadě určena k nahrazení újmy vzniklé v důsledku skutečně pořizovaných rozmnoženin (dále jen „kritérium skutečné újmy“) a na druhou stranu osoby, které pořídily rozmnoženiny, jsou v zásadě povinny nahradit související újmu tím, že budou financovat náklady na odměnu, která bude zaplácena nositeli práv (viz rozsudek Padawan, C-467/08, EU:C:2010:620, bod 45).
- 70 Soudní dvůr však připustil, že vzhledem k praktickým obtížím souvisejícím s identifikací uživatelů a s tím, aby jim byla uložena povinnost poskytnout nositelům práv náhradu za újmu, kterou jim způsobují, jsou členské státy oprávněny zavést poplatek nikoli k tíži dotyčných uživatelů, nýbrž k tíži osob, které disponují vybavením, přístroji a nosiči pro digitální rozmnožování a z tohoto důvodu právně nebo fakticky dávají toto vybavení k dispozici těmto uživatelům nebo jim poskytují rozmnožovací služby a mohou náklady spojené s poplatkem přenést na uživatele (v tomto smyslu viz rozsudek Padawan, C-467/08, EU:C:2010:620, body 46 a 48).
- 71 Rozumí se, že výše takového poplatku stanoveného ve fázi před pořizováním rozmnoženin nemůže být stanovena na základě kritéria skutečné újmy, neboť ve stadiu uvedení dotyčných přístrojů do oběhu v tuzemsku je její rozsah neznámý. Tento poplatek tedy musí být nutně pojat jako poplatek paušální.
- 72 V tomto ohledu se u osob, kterým jsou takové přístroje poskytovány, vychází oprávněně z domněnky, že jim tyto přístroje byly poskytnuty v plném rozsahu, a o těchto osobách se tedy má za to, že využívají všechny funkce, které uvedené přístroje nabízí, včetně funkce rozmnožování. Z toho plyne, že pouhá schopnost těchto přístrojů pořizovat rozmnoženiny postačí k tomu, aby bylo odůvodněno uplatnění poplatku na dotyčné osoby (v tomto smyslu viz rozsudek Padawan, C-467/08, EU:C:2010:620, body 55 a 56).
- 73 Z judikatury citované v předchozím bodě naproti tomu nelze vyvozovat, že se u všech osob, kterým jsou tyto přístroje poskytovány, má za to, že v plném rozsahu využívají jejich technické kapacity kopírování, neboť tato kapacita odpovídá maximálnímu počtu rozmnoženin, které je technicky možné zhotovit za určitý časový úsek.

- 74 Je totiž nesporné, že jelikož různé kategorie nabyvatelů či uživatelů nemají stejné potřeby a nepodléhají stejným omezením, jako jsou omezení stanovená v čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29, využívají technickou kapacitu daného přístroje pouze v rozsahu těchto potřeb a omezení.
- 75 Je třeba zejména uvést, že se využívání technické kapacity rozmnožovacích přístrojů různí podle toho, zda dotyčná osoba pořizuje rozmnoženiny pro veřejné nebo soukromé užití a pro komerční či jiné účely.
- 76 Odměna, jejíž výše je stanovena paušálně a kterou mají povinnost zaplatit osoby poskytující přístroje fyzickým a právnickým osobám k pořizování rozmnoženin, musí tento rozdíl v zásadě zohledňovat, neboť v různých situacích uvedených v předchozím bodě tohoto rozsudku může posouzení újmy vést k velmi rozdílným výsledkům.
- 77 Z výše uvedeného vyplývá, že čl. 5 odst. 2 písm. a) směrnice 2001/29 a její čl. 5 odst. 2 písm. b) brání takové paušální odměně, jako je paušální odměna ve věci v původním řízení, kterou ve fázi před pořizováním rozmnoženin platí výrobce, dovozce nebo nabyvatel Společenství při uvedení přístroje do oběhu v tuzemsku, pokud je výše této odměny stanovena výlučně podle rychlosti, s jakou je tento přístroj technicky schopen zhotovovat rozmnoženiny.
- 78 Pokud jde na druhém místě o odměnu vybíranou ve fázi pořízení rozmnoženin, klade si předkládající soud v podstatě otázku, zda unijní právo opravňuje členský stát k tomu, aby stanovil, že se výše poplatku povinně placeného fyzickými či právnickými osobami, jež pořizují rozmnoženiny děl, různí podle toho, zda tyto osoby poskytují, či neposkytují součinnost při výběru takového poplatku.
- 79 V tomto ohledu je třeba uvést, jak bylo připomenuto v bodě 36 tohoto rozsudku, že spravedlivá odměna má nahradit újmu způsobenou nositelům práv. Újma způsobená autorovi je přitom stejná, ať již povinná osoba při výběru takového poplatku poskytuje součinnost, či nikoli.
- 80 Poskytnutí, či neposkytnutí součinnosti tedy nemůže být odpovídajícím kritériem pro změnu výše poplatku, kterým má být ve fázi pořízení rozmnoženin financována spravedlivá odměna.
- 81 Na třetím a posledním místě je třeba zkoumat, zda čl. 5 odst. 2 písm. a) směrnice 2001/29 a její čl. 5 odst. 2 písm. b) brání vnitrostátní právní úpravě, která zavádí kombinovaný systém, který zahrnuje současně paušální odměnu placenou ve fázi před pořizováním rozmnoženin a úměrnou odměnu stanovenou ve fázi pořízení rozmnoženin.
- 82 V tomto ohledu z judikatury připomenuté v bodě 69 tohoto rozsudku implicitně vyplývá, že zavedení poplatku stanoveného ve fázi před pořizováním rozmnoženin lze v zásadě dovolit jen subsidiárně, není-li možné identifikovat uživatele, a tudíž vyhodnotit skutečnou újmu způsobenou nositelům práv.
- 83 Nicméně vzhledem k možnosti ponechané členskými státy určit pravidla financování a výběru spravedlivé odměny a její výši nelze *a priori* považovat systém, který kombinuje paušální odměnu stanovenou ve fázi před pořizováním rozmnoženin s úměrnou odměnou stanovenou ve fázi pořízení rozmnoženin, za neslučitelný s čl. 5 odst. 2 písm. a) směrnice 2001/29 a s jejím čl. 5 odst. 2 písm. b).
- 84 Takový systém však musí jako celek umožnit výběr poplatku z titulu spravedlivé odměny, jehož výše bude v podstatě odpovídat skutečné újmě způsobené nositelům práv, přičemž se rozumí, že členský stát, který by se rozhodl zavést určitou formu odměny stanovené ve fázi pořízení rozmnoženin, jejíž výše by závisela na počtu pořízených rozmnoženin, by se patrně nepotýkal s praktickými potížemi s identifikací a s vyhodnocováním zmíněnými v bodě 82 tohoto rozsudku.
- 85 K tomu, aby bylo možné splnit podmínku uvedenou v předchozím bodě tohoto rozsudku, musí takový systém, jako je systém ve věci v původním řízení, který kombinuje paušální odměnu stanovenou ve fázi před pořizováním rozmnoženin s úměrnou odměnou stanovenou ve fázi pořízení rozmnoženin,

zahrnovat mechanismy, zejména mechanismus vracení poplatků, určené k napravení veškerých případů, kdy by došlo k „nadměrné náhradě“ v neprospěch té které kategorie uživatelů (viz obdobně rozsudek Amazon.com International Sales a další, C-521/11, EU:C:2013:515, body 30 a 31).

- 86 Taková „nadměrná náhrada“ by totiž nebyla slučitelná s požadavkem uvedeným v bodě 31 odůvodnění směrnice 2001/29, podle něhož musí být mezi nositeli práv a uživateli předmětů ochrany zajištěna přiměřená rovnováha.
- 87 Zvláště je třeba uvést, že takový kombinovaný systém plateb musí být vybaven mechanismy, zejména mechanismem vracení poplatků, které umožní vzájemně komplementární použití kritérií skutečné újmy a újmy stanovené paušálně.
- 88 Z předchozích úvah vyplývá, že čl. 5 odst. 2 písm. a) směrnice 2001/29 a její čl. 5 odst. 2 písm. b) brání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je právní úprava ve věci v původním řízení, která zavádí systém kombinující pro účely financování spravedlivé odměny připadající nositelům práv dvě formy odměny, tj. zaprvé paušální odměnu, kterou ve fázi před pořizováním rozmnoženin platí subjekt Společenství vyrábějící, dovážející nebo nabývající přístroje umožňující rozmnožování chráněných děl, a to při uvedení těchto přístrojů do oběhu v tuzemsku, a zadruhé úměrnou odměnu placenou ve fázi pořízení rozmnoženin a určenou pouze jednotkovou cenou vynásobenou počtem zhotovených rozmnoženin, kterou platí fyzické nebo právnické osoby pořizující tyto rozmnoženiny, jestliže:
- paušální odměna placená ve fázi před pořizováním rozmnoženin se vypočítává výlučně podle rychlosti, s jakou je dotýčný přístroj schopen zhotovovat rozmnoženiny;
 - úměrná odměna vybíraná ve fázi pořízení rozmnoženin se různí podle toho, zda osoba povinná poskytla, či neposkytla součinnost při výběru této odměny;
 - kombinovaný systém jako celek není vybaven mechanismy, zejména mechanismem vracení poplatků, které umožní vzájemně komplementární použití kritérií skutečné újmy a újmy stanovené paušálně ve vztahu k různým kategoriím uživatelů.

K nákladům řízení

- 89 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

- 1) Článek 5 odst. 2 písm. a) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti a její čl. 5 odst. 2 písm. b) musí být vykládány v tom smyslu, že v případě pojmu „spravedlivá odměna“, který je v nich obsažen, je třeba rozlišovat podle toho, zda je rozmnoženina na papíře nebo podobném nosiči za použití jakékoliv fotografické techniky nebo jiného procesu s podobnými účinky pořízena kterýmkoliv uživatelem, anebo fyzickou osobou pro soukromé užití a pro účely, které nejsou přímo ani nepřímou komerční.

- 2) Článek 5 odst. 2 písm. a) směrnice 2001/29 a její čl. 5 odst. 2 písm. b) brání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je právní úprava ve věci v původním řízení, která opravňuje členský stát k tomu, aby část spravedlivé odměny připadající nositelům práv přidělil vydavatelům děl vytvořených autory, aniž mají tito vydavatelé jakoukoliv povinnost poskytnout těmto autorům – byť nepřímo – tu část odměny, o kterou byli autoři zkráceni.
- 3) Článek 5 odst. 2 písm. a) směrnice 2001/29 a její čl. 5 odst. 2 písm. b) v zásadě brání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je právní úprava ve věci v původním řízení, která zavádí nediferencovaný systém výběru spravedlivé odměny pokrývající rovněž rozmnoženiny hudebnin, a brání takovéto právní úpravě, která zavádí nediferencovaný systém výběru spravedlivé odměny pokrývající rovněž nelegální rozmnoženiny porízené z neoprávněných zdrojů.
- 4) Článek 5 odst. 2 písm. a) směrnice 2001/29 a její čl. 5 odst. 2 písm. b) brání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je právní úprava ve věci v původním řízení, která zavádí systém kombinující pro účely financování spravedlivé odměny připadající nositelům práv dvě formy odměny, tj. zaprvé paušální odměnu, kterou ve fázi před pořizováním rozmnoženin platí subjekt Společenství vyrábějící, dovážející nebo nabývající přístroje umožňující rozmnožování chráněných děl, a to při uvedení těchto přístrojů do oběhu v tuzemsku, a zadruhé úměrnou odměnu placenou ve fázi po pořízení rozmnoženin a určenou pouze jednotkovou cenou vynásobenou počtem zhotovených rozmnoženin, kterou platí fyzické nebo právnické osoby pořizující tyto rozmnoženiny, jestliže:
 - paušální odměna placená ve fázi před pořizováním rozmnoženin se vypočítává výlučně podle rychlosti, s jakou je dotčným přístroj schopen zhotovovat rozmnoženiny;
 - úměrná odměna vybíraná ve fázi po pořízení rozmnoženin se různí podle toho, zda osoba povinná poskytnout, či neposkytnout součinnost při výběru této odměny;
 - kombinovaný systém jako celek není vybaven mechanismy, zejména mechanismem vrácení poplatků, které umožní vzájemně komplementární použití kritérií skutečné újmy a újmy stanovené paušálně ve vztahu k různým kategoriím uživatelů.

Podpisy.